

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ &
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ &
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ**

Δ/νση : Αγ. Ασωμάτων 33
Αθήνα 105 53

Πληρ. : Πιπέλια Ελένη

Τηλ. : 210-3238877

Email : dtppa@culture.gr

ΠΡΟΣ :

Σύλλογο Εκτάκτων Αρχαιολόγων
sekarchaeologists@gmail.com

Θέμα : Ηλεκτρονική ανάρτηση με τίτλο «Σε λίγες ημέρες στα Christie's».

Αξιότιμοι κύριοι,

Στις 21.6.2022 αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Συλλόγου σας κείμενο με τον εν θέματι τίτλο και αφορά τη δημοπρασία αρχαιοτήτων, που διοργανώνει ο Οίκος Christie's στο Λονδίνο στις 6.7.2022, με τίτλο *Antiquities*. Το ίδιο κείμενο έχει αναδημοσιευτεί σε ποικίλα ηλεκτρονικά ΜΜΕ και αναπαράγεται σε κοινωνικά μέσα δικτύωσης με τον χαρακτηρισμό ως «καταγγελία αρχαιολόγων».

Δεδομένου ότι η προστασία των πολιτιστικών αγαθών αποτελεί θεμέλιο λίθο της πολιτιστικής πολιτικής της ελληνικής πολιτείας και ως εκ τούτου αποτυπώνεται ως προτεραιότητα σε όλες τις δράσεις και ενέργειες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σας αποστέλλουμε την παρούσα επιστολή προκειμένου να σας ενημερώσουμε για τον τρόπο διαχείρισης της κυκλοφορίας των κινητών πολιτιστικών αγαθών. Θα επικεντρωθούμε στην παράνομη διακίνηση των προαναφερόμενων αγαθών και όχι στη νόμιμη διακίνηση, που όπως γνωρίζετε αποτελεί ένα διακριτό αντικείμενο, διέπεται από τις διατάξεις του αρχαιολογικού νόμου και αφορά τους νόμιμους κατόχους αρχαιοτήτων, τους συλλέκτες, τους αρχαιοπώλες κ.α.

Το ΥΠΠΟΑ, μέσω της αρμόδιας Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών (ΔΤΠΠΑ) και ειδικότερα του Τμήματος Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών (ΤΤΠΠΑ) παρακολουθεί με κάθε πρόσφορο τρόπο και στο μέτρο του εφικτού, τη διεθνή αγορά κινητών μνημείων. Τόσο οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι των δημοπρασιών που αναρτώνται στο διαδίκτυο, όσο και οι ιστοσελίδες που προωθούν την

ηλεκτρονική πώληση των αρχαιοτήτων βρίσκονται στο στόχαστρο και ελέγχονται καθημερινά από το σύνολο των αρχαιολόγων που υπηρετούν στο ανωτέρω τμήμα.

Στο πλαίσιο αυτό, η δημοπρασία των Christie's μας ήταν γνωστή, όπως και άλλες δημοπρασίες που έχουν ανακοινωθεί από άλλους Οίκους –εφάμιλλης εμβέλειας με τους Christie's- το ίδιο χρονικό διάστημα και φαίνεται να διαφεύγουν της προσοχής σας ή της προσοχής των συντακτών του εν λόγω κειμένου. Εκτός από τους Christie's, αναφέρουμε ενδεικτικά τις δημοπρασίες των Bonhams *Antiquities* στις 7.7.2022 και Gorny and Mosch -Auktion 287 *Kunst der Antike* 12.7.2022. Προκειμένου να γίνει αντιληπτό το μέγεθος του ελέγχου που απαιτείται, σημειώνουμε ότι μόνο η δημοπρασία των Gorny περιλαμβάνει συνολικά 935 δημοπρατούμενα αντικείμενα. Παρόλα αυτά και οι τρεις δημοπρασίες που αναφέραμε έχουν ελεγχθεί ενδελεχώς, χωρίς όμως να προκύψουν στοιχεία, τα οποία θα επέτρεπαν την άμεση παρέμβασή μας.

Ο έλεγχος που διενεργείται βασίζεται στα ιδιαίτερα αρχεία που τηρεί και ενημερώνει συστηματικά το ΤΤΠΠΑ και σχετίζονται με κάθε μορφή της αρχαιοκαπηλικής δραστηριότητας, όπως κατασχέσεις, κλοπές, λαθρανασκαφές κ.α. Τα αρχεία αυτά αποτελούν το κατ' εξοχήν εργαλείο, μέσω του οποίου δύναται να τεκμηριωθεί η παράνομη διακίνηση, να διεκδικηθεί με αξιώσεις για το ελληνικό δημόσιο η απόσυρση αντικειμένων από τις δημοπρασίες και να επιτευχθεί εν τέλει ο επαναπατρισμός τους. Στο πλαίσιο αυτό αξιοποιεί και κάθε πιθανή συνεργασία με φορείς ή πολίτες που μπορούν να συνδράμουν με τεκμηριωμένες πληροφορίες απόδειξης της παράνομης διακίνησης. Ως εκ τούτου, κρίνοντας ότι η αγωνία για την τύχη των παράνομα διακινηθέντων ελληνικών πολιτιστικών αγαθών είναι κοινή, σας καλούμε ανεπιφύλακτα σε κάθε πιθανή συνεργασία στην προσπάθεια αυτή.

Ας μας επιτραπεί επίσης να σας αναφέρουμε ότι η διεκδίκηση κινητών μνημείων άνευ επαρκούς και σαφούς τεκμηρίωσης της παράνομης διακίνησής τους, όχι μόνο αντίκειται στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και στις διεθνείς συμβάσεις που έχει κυρώσει η ελληνική πολιτεία, αλλά ελλοχεύει και τον κίνδυνο να εγερθεί απαίτηση αποζημίωσης εις βάρος του Ελληνικού Δημοσίου από τους Οίκους Δημοπρασιών για συκοφαντική δυσφήμιση ή διαφυγόντα κέρδη. Παρόλα αυτά, το ΥΠΠΟΑ μέσω του ΤΤΠΠΑ έχει κατορθώσει με συστηματική δουλειά τα τελευταία χρόνια να εντοπίσει, να ταυτίσει, να διεκδικήσει και να επαναπατρίσει εκατοντάδες κινητά μνημεία, που είχαν παρανόμως διακινηθεί, από Οίκους Δημοπρασιών, Γκαλερί, Ιδρύματα καθώς και από φυσικά και νομικά πρόσωπα. Παράλληλα συμμετέχει ενεργά σε όλα τα διεθνή φόρα που ασχολούνται με το θέμα της παράνομης διακίνησης, αλλά και τους κανόνες δεοντολογίας που διέπουν την αγορά τέχνης.

Εν κατακλείδι, το ΥΠΠΟΑ χειρίζεται τα εν λόγω θέματα με την απαιτούμενη αξιοπιστία, εντός των πλαισίων των Διεθνών Συμβάσεων και κανόνων δεοντολογίας, χωρίς να παρασύρεται από οποιαδήποτε πολιτική ή επικοινωνιακή εκμετάλλευση των θεμάτων αυτών.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Η Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων και
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Δρ Πολυξένη Αδάμ-Βελένη